

عدم ارتباط چندشکلی آدیپونکتین T>G + ۴۵ با خطر ابتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک در زنان استان آذربایجان غربی، ایران

لیلا فنجانچی رهنما^۱، مرتضی باقری*^۲، لیلا پیشکار^۳، عیسی عبدی راد^۴، فریبا نانبخش^۵

تاریخ دریافت ۱۳۹۸/۰۷/۱۱ تاریخ پذیرش ۱۳۹۸/۱۲/۰۹

چکیده

پیش زمینه و هدف: سندرم تخمدان پلی کیستیک رایج ترین علت نازایی است و با عدم تخمک گذاری و هیپرآندروژنیسم مشخص می شود. شیوع سندرم تخمدان پلی کیستیک در بین زنان ایرانی معادل ۱۴/۶ درصد گزارش شده است. تاکنون چندین واریانت ژنی مستعدکننده سندرم تخمدان پلی کیستیک شناسایی شده است. نتایج مطالعات مختلف به صورت متناقض می باشد؛ بنابراین با توجه به عوارض دارویی و از طرف دیگر هزینه بالای درمان بیماران، به منظور مدیریت بیماران در این مطالعه چندشکلی T>G + ۴۵ در اگزون ۲ ژن آدیپونکتین و ارتباط آن با سندرم تخمدان پلی کیستیک در زنان استان آذربایجان غربی (ایران) ارزیابی گردید.

مواد و روش کار: این مطالعه در دو گروه بیمار (به تعداد ۵۰ نفر) و شاهد (به تعداد ۵۰ نفر) انجام شد. ۳ میلی لیتر خون محیطی در لوله های فالتون حاوی ماده ضد انعقاد خون از افراد شرکت کننده در مطالعه اخذ شد. برای استخراج DNA ژنومی از روش نمک اشباع استفاده شد. برای تعیین آلل ها و ژنوتایپها از روش RFLP-PCR استفاده شد.

یافته ها: میانگین سنی افراد مشارکت کننده در این طرح معادل 25/03±3/6 در گروه بیمار و ۴/۸ ± ۲۷/۰۱ در گروه شاهد بود. کلیه بیماران شرکت کننده در این طرح با شاخص توده بدنی 26/04±3/9 چاقی متوسط داشتند. کلیه بیماران هیرسوت بودند. در این مطالعه اختلاف معنی داری در گروه های مورد و شاهد مطالعه شده به لحاظ فراوانی آلل ها و ژنوتایپها مشاهده نشد. در گروه شاهد آلل ها و ژنوتایپهای مشاهده شده در چندشکلی T>G + ۴۵ در اگزون ۲ ژن آدیپونکتین در تعادل هاردی-واینبرگ بودند. مقادیر کای اسکوتر و P-Value با درجه آزادی ۲ به ترتیب معادل (۳/۸۴) < ۳/۲ و ۰/۱ می باشد.

بحث و نتیجه گیری: چندشکلی T>G + ۴۵ در اگزون ۲ ژن آدیپونکتین از ریسک فاکتورهای خطر سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت زنان استان آذربایجان غربی نیست. بررسی سایر ریسک فاکتورهای مرتبط با عوامل ژنتیکی و محیطی و تعامل آن ها با یکدیگر توصیه می شود. **کلیدواژه ها:** سندرم تخمدان پلی کیستیک، پلی مورفیسم، ژن آدیپونکتین

مجله مطالعات علوم پزشکی، دوره سی و یکم، شماره اول، ص ۵۲-۴۰، فروردین ۱۳۹۹

آدرس مکاتبه: مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، پژوهشکده پزشکی سلولی و مولکولی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران. تلفن: ۰۴۴-۲۲۷۷۰۹۶۹

Email: mortezabagheri@umsu.ac.ir

مقدمه

حدود ۲ تا ۲۰ درصد از جمعیت زنان در سنین باروری دیده می شود. از نظر بالینی با سیکل های نامنظم قاعدگی، فقدان تخمک گذاری به صورت منظم، رشد مو به صورت غیر نرمال در چهره، ناباروری، افزایش وزن و نیز تخمدان پلی کیستی شناخته می شود (۱، ۲). نتایج مطالعات اخیر نشان داده است که سندرم

سندرم تخمدان پلی کیستیک به عنوان یک بیماری پیچیده، از شایع ترین اختلالات غدد درون ریز و هورمونی در زنان است. سندرم تخمدان پلی کیستیک رایج ترین علت نازایی به خاطر عدم تخمک گذاری محسوب می شود. سندرم تخمدان پلی کیستیک در

^۱ گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه و فناوری های نوین، واحد الکترونیکی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۲ دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، پژوهشکده پزشکی سلولی و مولکولی، مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، ارومیه، ایران (نویسنده مسئول)

^۳ گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه و فناوری های نوین، واحد الکترونیکی دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

^۴ دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، پژوهشکده پزشکی سلولی و مولکولی، مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، ارومیه، ایران

^۵ دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، پژوهشکده پزشکی سلولی و مولکولی، مرکز تحقیقات سلولی و مولکولی، ارومیه، ایران

سال ۲۰۰۳ به تعداد ۵۰ نفر (در سنین ۲۰-۳۵ سال) از بین زنان مراجعه‌کننده به بیمارستان مطهری ارومیه به‌صورت متوالی و آسان در صورت داشتن رضایت آگاهانه انتخاب شدند. معیار رتردام شامل تظاهر ۲ مورد از ۳ مورد از معیارهای زیر به‌عنوان ملاک تشخیص بالینی سندرم تخمدان پلی‌کیستیک می‌باشد: ۱- اولیگو منوره و آمنوره، ۲- یافته‌های سونوگرافی مینی بر داشتن تخمدان پلی‌کیستیک، ۳- علائم شیمیایی و کلینیکی هیپر آندوروژنیسم نظیر پر مویی و آکنه یا یافته‌های بالینی هیرسوتیسم.

زنان با سیکل‌های غیرمنظم قاعدگی و فقدان تخمک‌گذاری، اولیگو اوولاسیون، علائم شیمیایی و یا علائم کلینیکی هیپر آندوروژنیسم و ظاهر تخمدان پلی‌کیستیک شرایط ورود به مطالعه را دارند. به همان صورت گروه شاهد از میان مراجعه‌کنندگان به بیمارستان مطهری ارومیه به تعداد ۵۰ نفر زن غیر مبتلا به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک (در سنین ۲۰-۳۵ سال) که برای معاینات معمول و دوره‌های زنان مراجعه کرده بودند و نیز بیماری‌هایی نظیر اختلالات کلیوی و دیابتی نداشتند به‌عنوان گروه کنترل انتخاب شدند. شرایط خروج از مطالعه در هر دو گروه شاهد و بیمار شامل موارد زیر بود: ۱- مصرف اسیدفولیک و ویتامین ب ۱۲ در طول ۲ ماه اخیر ۲- وجود هرگونه اختلال عملکردی کلیوی (کراتینین بالای ۱/۳ میلی‌گرم بر دسی لیتر) ۳- ابتلا به دیابت ۴- استعمال داروهای هورمونی و متفورمین ۵- وجود هرگونه بیماری‌های زمینه‌ای ۶- سابقه بستری از لحاظ جراحی شکم و لگن ۷- ناباروری در مرد ۸- هیسترو سالپینگو گرافی غیرطبیعی ۹- سطح غیرطبیعی هورمون‌های پرولاکتین و نیز هورمون تیروئیدی.

نمونه‌گیری:

پس از آگاهی دادن به افراد شرکت‌کننده در مطالعه در خصوص نوع مطالعه و اهداف آن و نیز کسب رضایت‌نامه کتبی آگاهانه، ۳ میلی‌لیتر خون محیطی اخذ شد. نمونه‌های خون در لوله‌های فالتون حاوی ماده ضد انعقاد خون (EDTA) جمع‌آوری و تا روز شروع آزمایش و مراحل استخراج DNA ژنومی در دمای ۲۰- درجه سانتی‌گراد درون فریزر نگهداری شد. روش نمک اشباع برای استخراج DNA ژنومی بکار رفت (۶). کل نمونه‌های DNA استخراج‌شده از نمونه‌های خون با دستگاه بیوفوتومتر اندازه‌گیری شده و کیفیت DNA استخراج‌شده از نمونه‌های خون تایید گردید. برای انجام واکنش‌های PCR، مسترمیکس حاوی Tris-HCl (نیم مولار)، MgCl₂ (۱/۵ میلی‌مولار)، dATP (۲۰۰ میکرومولار)، dCTP (۲۰۰ میکرومولار)، dGTP (۲۰۰ میکرومولار)، dTTP (۲۰۰ میکرومولار) و ۰/۴ یونیت بر میکرولیتر آنزیم پلی‌مراز (ژن

تخمدان پلی‌کیستیک با مقاومت به هورمون انسولین و نیز افزایش جبرانی سطح هورمون انسولین در خون، مشخص می‌شود که در زنان چاق و همچنین زنان دیگر (غیر چاق) که سندرم تخمدان پلی‌کیستیک دارند، دیده می‌شود (۳). در زنان مبتلا به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک سطح لیپیدهای خون تغییراتی را به وجود آورده و منجر به افزایش نسبت سطح سرمی هورمون LH به FSH، افزایش سطح سرمی هورمون تستسترون و پرولاکتینی می‌شود (۳). در زنان با سندرم تخمدان پلی‌کیستیک سطح هموسیستئین در مقایسه با زنان کنترل سالم فاقد سندرم تخمدان پلی‌کیستیک بیشتر است و نیز لایه میانی جدار عروق ضخیم‌تر است. بنابراین احتمال بروز آترواسکلروز زودرس افزایش می‌یابد. در شرایط طبیعی بارداری سطح هموسیستئین کاهش می‌یابد. فاکتورهای متعددی نظیر سن، جنسیت، مصرف سیگار، هورمون انسولین و فعالیت‌های فیزیکی دیگر سطح هموسیستئین را تحت تأثیر قرار می‌دهند (۴). چاقی و دیس‌لیپیدمی در زنان با سندرم تخمدان پلی‌کیستیک در مقایسه با گروه زنان سالم رایج‌تر می‌باشد. ۴۰ درصد مبتلایان، دچار چاقی بیش‌ازحد و همچنین ۷۵ درصد مبتلایان نازا هستند (۵). سندرم تخمدان پلی‌کیستیک رایج‌ترین دلیل برای ناباروری می‌باشد؛ و نیز به علت بروز هیپرآندوروژنیسم و مقاومت به هورمون انسولین در صورت حاملگی، احتمال بروز سقط‌های خودبه‌خودی مکرر را افزایش می‌دهد (۴،۵). زنان با سندرم تخمدان پلی‌کیستیک تفاوت‌های ژنتیکی و فنوتایپی زیادی را با یکدیگر نشان می‌دهند. لذا با انجام مطالعات متعدد در این زمینه، گام‌های مهمی در درمان، مشکلات قاعدگی، ناباروری و نیز پیشگیری از پوکی استخوان در بیماران مبتلا به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک برداشته می‌شود. با توجه به اینکه در زنان ایرانی سندرم تخمدان پلی‌کیستیک شایع می‌باشد، در این مطالعه فراوانی آلل‌ها و ژنوتایپ‌های آدیپونکتین در اگزون ۲ (T>G +۴۵) در زنان با سندرم تخمدان پلی‌کیستیک و زنان سالم تعیین و مقایسه شد تا نقش پلی‌مورفیسم‌های rs2241766 +۴۵ T>G در اگزون ۲ ژن آدیپونکتین در سندرم تخمدان پلی‌کیستیک در زنان استان آذربایجان غربی (ایران) ارزیابی گردد.

مواد و روش کار

حجم نمونه با استفاده از نرم‌افزار Power Ssc معادل ۴۹ نفر در هر گروه تعیین گردید (Power = 85، $\alpha = 0/05$). این مطالعه در دو گروه شامل گروه‌های بیمار و شاهد انجام شد. بیماران مبتلا به سندرم تخمدان پلی‌کیستیک بر اساس معیار رتردام در

¹ Salting out

شد. ژل جهت بررسی به ژل داگ انتقال یافت وبا نور UV ترانسلومیناتور مورد بررسی قرار گرفت و وجود یا عدم وجود باندها بررسی شد. همچنین در یکی از چاهکها پنج میکرولیتر از مارکر ۱۰۰ بازی (Thermo Scientific 100-1000) بارگذاری شد.

آنالیز آماری:

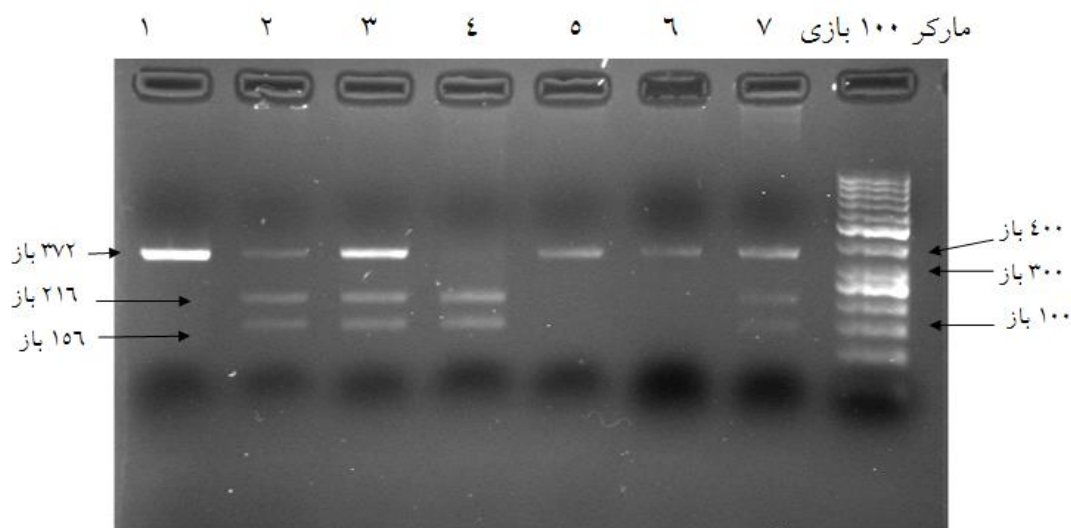
آمار توصیفی برای به دست آوردن فراوانی آللها و ژنوتایپها بکار رفت. با شمارش مستقیم آللها و ژنوتایپها، فراوانی و در صد فراوانی آللها و ژنوتایپها تعیین شد. برای مقایسه توزیع فراوانی پلی مورفیسم های مورد مطالعه در دو گروه مورد و شاهد از آزمون کای اسکواتر استفاده شده است. در کلیه تست های آماری سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ معنی دار در نظر گرفته شده است.

یافتهها

میانگین سنی بیماران مشارکت کننده در این طرح معادل ۳/۶ ± ۲۵/۰۳ در گروه بیمار و ۴/۸ ± ۲۷/۰۱ در گروه کنترل بود. کلیه بیماران شرکت کننده در این طرح با شاخص توده بدنی ۲۶/۰۴ ± ۳/۹ (Overweight – II (Moderately Obese)) چاقی متوسط (Overweight – II (Moderately Obese)) داشتند. کلیه بیماران هیرسوت بودند. نتایج حاصل از این مطالعه در جدول های شماره ۱ و ۲ گردآوری شده است. در این مطالعه اختلاف معنی داری در گروه های مطالعه شده به لحاظ فراوانی آللها و ژنوتایپها مشاهده نشد. آللها و ژنوتایپها ی مشاهده شده در چندشکلی T>G +45 در اگزون ۲ ژن آدیونکتین در گروه کنترل در تعادل هاردی- واینبرگ بودند. مقادیر کای اسکواتر و P- Value با درجه آزادی ۲ به ترتیب معادل (۳/۸۴) < ۳/۲ و ۰/۱ می باشد. تصویر شماره ۱ عکس ژل را در ۷ نمونه نشان می دهد.

فناوران) بود. به هر نمونه یک میکرولیتر از پرایمرهای رفت و برگشت با غلظت ۱۰ پیکو مول و ۵۰ نانوگرم DNA ی الگو اضافه شد. در این مطالعه پلی مورفیسم های T>G +45 (rs2241766) در اگزون ۲ ژن آدیونکتین با استفاده از پرایمرهای 5'-gaagtagactctgctgagatgg-3' و 5'-tatcagtgtaggaggtctgtgatg-3' ارزیابی شد (۷). برنامه PCR شامل دناتوراسیون اولیه به مدت ۵ دقیقه در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد و ۳۵ سیکل شامل دناتوراسیون به مدت ۴۵ ثانیه در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد، هیبریداسیون به مدت ۴۵ ثانیه در دمای ۵۸ درجه سانتی گراد و بهینه سازی به مدت ۱ دقیقه در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد بود (۷). محصول واکنش PCR قطعه ای به طول ۳۷۲ باز بود.

برای تعیین پلی مورفیسم در نمونه ها مقدار ۳-۴ میکروگرم از محصول PCR به همراه ۳ میکرولیتر بافر و یک میکرولیتر از آنزیم برش دهنده SmaI (فرمنتاس) به یک ویال اپندورف منتقل شده و حجم آن با آب مقطر استریل به ۳۰ میکرولیتر رسید. سپس این محلول به مدت ۶-۱۲ ساعت در بن ماری ۳۷ درجه سانتی گراد قرار گرفت تا فعالیت آنزیم کامل شود. جهت تعیین اندازه محصولات به دنبال هضم آنزیمی قطعات تکثیر یافته، الکتروفورز با استفاده از ژل آگاروز ۲ درصد انجام شد. بعد از برش آنزیمی محصولات PCR توسط آنزیم برش دهنده SmaI قطعات ۲۱۶ و ۱۵۶ بازی برای آلل G و ۳۷۲ بازی برای آلل T حاصل گردید. برش محصولات PCR توسط آنزیم برش دهنده SmaI تحت پروتکل ارائه شده توسط شرکت سازنده انجام شد. ژل ۲ درصد حاوی safe stain (سیناکلون) برای مشاهده قطعات مورد نظر تهیه

شکل (۱): آنالیز محصولات PCR بعد از برش آنزیمی روی ژل ۲ درصد با مارکر ۱۰۰ بازی در ۷ نمونه

مشاهده باند ۳۷۲ بازی نشاندهنده حضور آلل T و مشاهده باندهای ۲۱۶ و ۱۵۶ بازی نشاندهنده حضور آلل G است. چاهک‌های شماره ۱، ۵ و ۶ آلل: T ژنوتایپ: TT؛ چاهک‌های شماره ۲، ۳ و ۷ آلل: T و آلل: G ژنوتایپ: TG؛ چاهک شماره ۴: آلل: G ژنوتایپ: GG

جدول (۱): ارزیابی تعادل هاردی-واینبرگ در گروه کنترل

ژنوتایپ/آلل	فراوانی های مورد انتظار برحسب درصد	درصد فراوانی های مشاهده شده در گروه کنترل	فراوانی آللی و ژنوتایی در گروه کنترل
TT	۳۵/۲۸	۷۴	۰/۷۴
TG	۱۳/۴۴	۲۰	۰/۲۰
GG	۱/۲۸	۶	۰/۰۶
T		۸۴	۰/۸۴
G		۱۶	۰/۱۶

مقادیر کای اسکوتر و P-Value با درجه آزادی ۲ به ترتیب معادل ۳/۲ و ۰/۱ در گروه کنترل بود.

جدول (۲): تعداد (درصد فراوانی) انواع آلل‌ها و ژنوتایپ‌های مشاهده شده در چندشکلی $T > G + ۴۵$ در آگزون ۲ ژن آدیپو نکتین در گروه‌های بیماران و افراد کنترل نرمال و مقایسه آن‌ها با یکدیگر

انواع آلل‌ها و ژنوتایپ‌های ژن ADIPOQ	بیماران (درصد) تعداد=۵۰	گروه کنترل (درصد) تعداد=۵۰	نسبت شانس ^۱	فاصله اطمینان ^۲ ۹۵ %	P-value
TT	۳۹ (۷۸)	۳۷ (۷۴)	۱/۲۴	۰/۴ - ۳/۱	۰/۶۳
TG	۱۰ (۲۰)	۱۰ (۲۰)	۱	۰/۳ - ۲/۶	۱
GG	۱ (۲)	۳ (۶)	۰/۳۲	۰/۰۳ - ۳/۱۸	۰/۳۰
T	۸۸ (۸۸)	۸۴ (۸۴)	۱/۳۹	۰/۶ - ۳/۱	۰/۴۱
G	۱۲ (۱۲)	۱۶ (۱۶)	۰/۷۱	۰/۳ - ۱/۶	۰/۴۱

بحث و نتیجه‌گیری

سندرم تخمدان پلی کیستیک به عنوان یک بیماری هتروژن، یکی از رایج‌ترین اختلالات هورمونی در زنان در سنین باروری محسوب می‌شود (۸-۱۰). برخی از خصوصیات آن عبارتند از: چاقی، عدم تخمک‌گذاری، آکنه و هیپرآندروژنیسم. علائم و شدت بروز سندرم تخمدان پلی کیستیک در بین زنان مختلف متفاوت می‌باشد (۱۱، ۱۲). آدیپو نکتین محصول ژن ADIPOQ در بافت چربی به مقدار زیادی بیان می‌شود. آدیپونکتین برخی از فرایندهای متابولیسمی را تنظیم می‌کند که عبارتند از: تنظیم گلوکز و کاتابولیسم اسیدهای چرب (۱۳). ژن آدیپونکتین ۳ آگزون و ۲ اینترون دارد و در ناحیه‌ای به طول ۱۷ کیلو باز روی کروموزوم

شماره ۳ قرار گرفته است (۱۴). اغلب مطالعات بر پلی مورفیسم‌های T/G۴۵ و G/T۲۷۶ ژن آدیپونکتین متمرکز شده‌اند؛ زیرا آن‌ها با چاقی، مقاومت به انسولین و ریسک دیابت نوع دو مرتبط شده‌اند (۱۵-۱۸). مطالعات بسیاری گزارش شده‌اند که ارتباط بین پلی مورفیسم‌های T/G۴۵ و G/T۲۷۶ ژن آدیپونکتین و سندرم تخمدان پلی کیستیک را نشان می‌دهند ولی نتایج حاصل شده در تناقض می‌باشند (۱۹-۲۹). یکی از علل آن می‌تواند میزان اثر محدود این پلی مورفیسم‌ها باشد.

مطالعه Zhang و همکاران در سال ۲۰۰۸ نشان داد پلی مورفیسم G/T۴۵G و +276G/T در ژن آدیپو

^۱ OR

^۲ CI

آن مطالعه نشان داد حضور ژنوتایپهای GT و TT در مارکر rs1501299 ژن آدیپونکتین استعداد ابتلا به بیماری دیابت را افزایش می‌دهد (۲۳).

رضائی تهرانی و همکاران در سال ۲۰۱۳ نشان دادند پلی مورفیسم ژن گیرنده آدیپونکتین در اگزون شماره ۲ (rs2241766) و گیرنده انسولین در یک نمونه از جمعیت ایران با سندرم تخمدان پلی کیستیک ارتباطی ندارد. در این مطالعه، در مجموع ۱۸۶ زن مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک با استفاده از معیارهای NIH و ۱۵۶ زن سالم ارزیابی شدند. نمونه‌های آن‌ها برای پلی مورفیسم در اگزون ۱۷ و ۸ ژن گیرنده انسولین یا اگزون و اینترن ۲ ژن آدیپونکتین با استفاده از آنزیم‌های برش دهنده ژنوتیپ شدند (۲۴).

دمیرچی و همکاران در سال ۲۰۱۰، ۹۶ بیمار مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک و ۹۳ فرد سالم کنترل شده را ارزیابی کردند. در مطالعه این مقاومت به انسولین از طریق HOMA-IR برآورد شد. سطح آدیپونکتین سرم با استفاده از ELISA اندازه‌گیری شد. برای تعیین پلی مورفیسم ژن آدیپونکتین، PCR با پرایمرهای مناسب انجام شد. نتایج مطالعه دمیرچی و همکاران نشان داد خطر بروز سندرم تخمدان پلی کیستیک، هیپراندروزیسم در بیماران مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک و سطح پایین سرم آدیپونکتین به طور مستقیم به پلی مورفیسم ژن آدیپونکتین T>G+45 در اگزون ۲ وابسته نیست، در عوض این پلی مورفیسم ممکن است با مقاومت به انسولین و هیپرانسولینمی در سندرم تخمدان پلی کیستیک ارتباط داشته باشد (۲۵).

نامیار و همکاران در سال ۲۰۱۶ در یک مطالعه مورد-شاهد پلی مورفیسم‌های تک نوکلئوتیدی ژن resistin و دو پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی ژن آدیپونکتین (rs2241766) (T → G) و (rs1501299) (T →) را با روش PCR-RFLP مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند. تجزیه و تحلیل آماری به منظور تعیین ارتباط تغییرات ژنوتیپیک و آللیک با سندرم تخمدان پلی کیستیک انجام شد. مطالعه ایشان نشان داد پلی مورفیسم ژن resistin می‌تواند نقش مهمی در افزایش خطر سندرم تخمدان پلی کیستیک داشته باشد. با این حال، ژن آدیپونکتین نقش مهمی در افزایش خطر سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت هند نداشت (۲۶).

جیا و همکاران در سال ۲۰۱۲ در یک مطالعه متا آنالیز، داده‌های ۱۰ مطالعه مورد و شاهد که شامل ۲۸۲۱ نفر شرکت‌کننده بود را آنالیز کردند و نتایج آنالیزهای ایشان نشان داد که چندشکلی T>G+45 در اگزون ۲ ژن آدیپونکتین به طور قابل توجهی با سندرم تخمدان پلی کیستیک ارتباطی ندارد.

نکتین با سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت زنان چینی ارتباط دارد. در مطالعه ایشان فراوانی‌های آلل‌های T و G و نیز ژنوتایپ‌های TT، TG و GG در ناحیه پلی-مورفیسم 45G15G(T/G)+ ژن آدیپونکتین در بیماران به ترتیب، ۷۰ و ۳۰ درصد و نیز ۴۷/۵، ۴۵ و ۷/۵ درصد و فراوانی‌های آلل‌های G و T و نیز ژنوتایپ‌های GG، TG و TT در ناحیه پلی مورفیسم 276(G/T)+ ژن آدیپونکتین در بیماران به ترتیب، ۶۵/۸ و ۳۴/۲ درصد و نیز ۴۶/۷، ۳۸/۳ و ۱۵ درصد بود (۱۹).

مطالعه Xita و همکاران در سال ۲۰۰۵ نشان داد ژن آدیپونکتین با سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت زنان یونانی ارتباطی ندارد. با این حال، این نوع ژنوم (پلی مورفیسم‌های ژنتیکی) ممکن است بر تولید آدیپونکتین و متغیرهای متابولیک مربوط به مقاومت به انسولین / سندرم متابولیک در بیماران مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک تأثیر بگذارد. فراوانی‌های آلل‌های T و G و نیز ژنوتایپ‌های TT، TG و GG در ناحیه 45T>G ژن آدیپونکتین در بیماران به ترتیب، ۸۸/۵ و ۱۱/۵ درصد و نیز ۷۷، ۲۳ و صفر درصد و فراوانی‌های آلل‌های G و T و نیز ژنوتایپ‌های GG، TT و TG در ناحیه 276G>T ژن آدیپونکتین در بیماران به ترتیب، ۶۳/۵ و ۳۶/۵ درصد و نیز ۳۹، ۴۹ و ۱۲ درصد می‌باشد (۲۰).

رنج‌زاد و همکاران در سال ۲۰۱۱ فراوانی پلی مورفیسم‌های ژن آدیپونکتین را در زنان با سندرم تخمدان پلی کیستیک در یک جمعیت از زنان ایرانی تعیین نمود. فراوانی‌های آلل‌های T و G و نیز ژنوتایپ‌های TT، TG و GG در ناحیه rs2241766 اگزون ۲ ژن آدیپونکتین در بیماران به ترتیب، ۸۲/۱ و ۱۷/۹ درصد و نیز ۶۷/۹، ۲۸/۶ و ۳/۶ درصد تعیین شد (۷).

رنج‌زاد و همکاران در سال ۲۰۱۲ نشان دادند حضور آلل T و نیز ژنوتایپ TT در اگزون شماره ۲ ژن آدیپونکتین در ناحیه rs2241766 با سندرم تخمدان پلی کیستیک در زنان ایرانی ارتباط دارد و در این زنان افزایش معنی‌داری یافته است. حضور آلل T و نیز ژنوتایپ TT در اگزون شماره ۲ ژن آدیپونکتین در ناحیه rs2241766 به میزان ۱/۸ و ۱/۹۳ برابر ریسک ابتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک را در زنان ایرانی افزایش می‌دهد (۲۱).

الفقیه و همکاران در سال ۲۰۱۸ طی یک مطالعه مورد-شاهد زنان مبتلا به تخمدان پلی کیستیک را در جمعیت اردنی بررسی نمودند و نتایج مطالعه ایشان نشان داد حضور آلل T در مارکر rs1501299 ژن آدیپونکتین استعداد ابتلا به بیماری سندرم تخمدان پلی کیستیک را کاهش می‌دهد (۲۲).

الفقیه و همکاران در سال ۲۰۱۸ طی یک مطالعه کیس کنترل بیماران مبتلا به دیابت را در جمعیت اردنی ارزیابی کردند و نتایج

پلی کیستیک اجرا شده‌اند. این مطالعه طراحی شد تا ارتباط بین پلی مورفیسیم های T/G45 ژن آدیپونکتین را با سندرم تخمدان پلی کیستیک در زنان استان آذربایجان غربی ارزیابی نماید. نتایج این مطالعه نشان داد فراوانی آلل‌ها و ژنوتایپ‌های T>G +45 ژن آدیپونکتین در گروه‌های مورد مطالعه اختلاف معنی‌داری ندارد.

نتایج مطالعه Xian و همکاران در سال ۲۰۱۲ نشان داد که استعداد ابتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک به چندشکلی T>G +45 (نسبت شانس: ۱/۴، با فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۱/۶۹- ۱/۱۶) و G/T276 (نسبت شانس: ۰/۸۱، با فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۰/۷۰-۰/۹۴) در ژن آدیپونکتین ارتباط دارد. به هر حال، مقدار نسبت شانس در جمعیت‌های کوکازین و آسیایی یکسان نیست. برای چندشکلی T>G +45 در ۲ ژن آدیپونکتین مقدار نسبت شانس (با فاصله اطمینان ۹۵ درصد) معادل (۱/۶۶۱- ۱/۰۸۴) (۱/۰۸۴/۳۴۲) (برای کوکازین‌ها و (۲/۴۶۹-۱/۰۷۴) (۱/۰۶۲۹) برای آسیایی‌ها می‌باشد. برای پلی مورفیسیم G/T276 ژن آدیپونکتین، حضور آلل T با استعداد ابتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت آسیایی همراهی دارد (نسبت شانس: ۰/۶۴۱ و فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۰/۸۲۰- ۰/۵۰۱)؛ اما حضور آلل T با استعداد ابتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت کوکازین همراهی ندارد (نسبت شانس: ۰/۹۱۵ و فاصله اطمینان ۹۵ درصد: ۱/۰۹۱- ۰/۷۶۸) (۲۹).

هتروژنیته یک مشکل با پتانسیل بزرگ در مطالعات متا آنالیز محسوب می‌شود و منجر به اختلاف معنی‌دار در نتایج جمعیت‌های هتروژن می‌شود (۳۰). با توجه به اینکه انتخاب بیماران بسیار حایز اهمیت است لذا در ادامه شرایط انتخاب بیماران و نحوه انجام مطالعه در مطالعات مختلف در جدول شماره (۳) گردآوری شده است:

در حالی که پلی مورفیسیم G276T به کاهش خطر سندرم تخمدان پلی کیستیک مربوط می‌شد (۲۷).

ژانگ و همکاران در سال ۲۰۱۴ برای بررسی ارتباط بین دو نوع پلی مورفیسیم تک نوکلئوتیدی (rs2241766 و rs1501299) ژن آدیپونکتین و سندرم تخمدان پلی کیستیک سه گروه از افراد یک فامیل را ارزیابی نمودند. در کل ۲۲۴ نفر از زنان مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک، والدین زیستی و ۲۰۴ نفر از افراد کنترل مرتبط مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج این مطالعه نشان داد پلی مورفیسیم تک نوکلئوتیدی rs1501299 در ژن آدیپونکتین به طور قابل توجهی با خطر بروز سندرم تخمدان پلی کیستیک در جمعیت هان چینی همراه است (۲۸).

Xian و همکاران در سال ۲۰۱۲ طی یک مطالعه متا آنالیز به ارزیابی ارتباط احتمالی بین انواع پلی مورفیسیم‌های T/G45 و G/T276 از ژن آدیپونکتین و ریسک سندرم تخمدان پلی کیستیک پرداختند. در این آنالیز از داده‌های مربوط به ۱۱ مطالعه مورد-شاهد استفاده شد. در این مطالعه ۱۱۷۶ بیمار مبتلا به سندرم تخمدان پلی کیستیک و ۱۷۵۹ نفر کنترل نرمال از لحاظ فراوانی‌های آلل‌های T و G و نیز ژنوتایپ‌های TG، TT و GG در ناحیه T>G45 ژن آدیپونکتین بررسی شدند. مقایسه درصد فراوانی آلل G در مقابل درصد فراوانی آلل T در ناحیه T>G45 ژن آدیپونکتین در گروه‌های مورد مطالعه نشان داد از لحاظ آماری اختلاف معنی‌داری وجود دارد. این شواهد قوی نشان می‌دهد زنانی که دارای آلل G هستند در معرض ریسک و خطر سندرم تخمدان پلی کیستیک قرار دارند (OR = 1.397, 95% CI 1.156-1.689) (۲۹).

همان‌طور که مشاهده می‌شود مطالعات بسیاری جهت ارزیابی و تست فرضیه وجود ارتباط بین پلی مورفیسیم‌های T/G45 و G/T276 ژن آدیپونکتین و استعداد ابتلا به سندرم تخمدان

جدول (۳): شرایط انتخاب بیماران و نحوه انجام مطالعه در مطالعات مختلف

محقق (شماره رفرنس)	سال	کشور	نژاد	منبع انتخاب گروه کنترل	روش بکار رفته	تعداد افراد شرکت کننده در گروه‌های مورد مطالعه	انتخاب افراد شرکت کننده در گروه‌های مورد مطالعه
سان میلان و همکاران (۳۱)	۲۰۰۴	اسپانیا	کوکازین	مراجعه کنندگان به بیمارستان	RFLP-PCR	۴۲	۷۲
							ورودی: الیگو اوولاسیون، هایپراندریژنیسم بالینی و بیوشیمیایی
							افراد کنترل فاقد صفات چاقی، ناباروری، نشانه‌ها و علائم هایپر اندروژنیسم و دارای

سایکل قاعدگی منظم بودند.	خروجی: هایپر پرولاکتینمیا، هایپر پلازی آدرنال مادرزادی غیر کلاسیک و تومورهای ترشح کننده آندروژن					
زنان داوطلب با سایکل قاعدگی منظم و زنان سالم از لحاظ هایپر اندروژنیسم	ورودی: دارا بودن حداقل یکی از موارد الیگو آمنوره، مشکلات ناباروری، هیرسوتیسم، آکنه	۱۳۲	۱۰۰	PCR	از میان یونان کوکازین مراجعه کنندگان به بیمارستان	پانیدیس و همکاران (۳۲)
زنان سالم از لحاظ دیابت و سایکل قاعدگی، فقدان علائم هایپر اندروژنیسم	شرایط مطرح شده در ورکشاپ رتردام سال ۲۰۰۴	۵۳	۵۴۲	PCR	از میان جمعیت عمومی آلمان کوکازین	هاپ و همکاران (۳۳)
زنان سالم از لحاظ سایکل قاعدگی (۲۸-۳۰ روز) و فاقد نشانه های هایپر اندروژنیسم	ورودی: فقدان اوولاسیون، مشاهده تخمدان پلی کیستیک بر اساس یافته های سونوگرافی	۱۴۳	۲۴۵	SNaPshot	از میان فنلاند کوکازین مراجعه کنندگان به بیمارستان	هاینون و همکاران (۳۴)
زنان سالم از لحاظ سایکل قاعدگی (۲۸-۳۰ روز) و فاقد نشانه های هایپر اندروژنیسم	بر اساس شرایط عنوان شده توسط موسسه ملی سلامت کودک در سال ۱۹۹۰	۱۰۰	۱۴۰	PCR	از میان جمعیت عمومی یونان کوکازین	خیتا و همکاران (۳۵)
گروه کنترل از زنان لاغر تشکیل شده است که داوطلبانه انتخاب شده اند.	ورودی: فقدان اوولاسیون، هایپر اندروژنیسم بالینی و بیوشیمیایی	۷۶	۴۰	RFLP-PCR	از میان اسپانیا کوکازین مراجعه کنندگان به بیمارستان	اسکوبار-موریل و همکاران (۳۶)
افراد سالم از لحاظ شرایط توصیف شده در ورکشاپ رتردام	بر اساس ۲ مورد از ۳ مورد شرایط ورودی توصیف شده ورکشاپ رتردام؛ الیگو یا فقدان اوولاسیون، هایپر اندروژنیسم بالینی و بیوشیمیایی و مشاهده تخمدان پلی کیستیک بر اساس یافته های سونوگرافی	۱۲۰	۱۲۰	PCR	از میان چین آسیایی مراجعه کنندگان به بیمارستان	ژانگ و همکاران (۳۷)
زنان ژاپنی سالم از لحاظ سندرم تخمدان	بر اساس شرایط توصیف شده برای سندرم تخمدان	۵۹	۹۷	TaqMan	از میان جمعیت عمومی ژاپن آسیایی	یوشیهارا (۳۸)

پلی کیستیک توسط انجمن زنان و زایمان ژاپن پلی کیستیک که توسط انجمن زنان و زایمان ژاپن توصیف شده است.	انتخاب افراد سالم به صورت تصادفی از میان زنان مراجعه کننده به چکاب به صورت داوطلبانه در صورت فقدان سابقه بیماری دیابت و تخمدان پلی کیستیک انجام شد.	۹۳	۹۶	PCR	از میان مراجعین کوکازین به بیمارستان	۲۰۱۰	ترکیه	دمیرچی و همکاران (۲۵)
بر اساس شرایط توصیف شده برای سندرم تخمدان پلی کیستیک توسط کنفرانس رتردام	بر اساس شرایط عنوان شده توسط موسسه ملی سلامت کودک در سال ۱۹۹۰	۱۸۱	۱۸۱	RFLP-PCR	از میان جمعیت عمومی ایران کوکازین	۲۰۱۱	ایران	رنجزاد و همکاران (۷)
بر اساس شرایط توصیف شده برای سندرم تخمدان پلی کیستیک توسط کنفرانس رتردام	ذکر نشده است.	۱۵۹	۱۴۴	RFLP-PCR	از میان مراجعین کوکازین به بیمارستان	۲۰۱۱	کره	لی و همکاران (۳۹)
ورودی: فقدان اوولاسیون، هایپراندریسم بالینی و بیوشیمیایی خروجی: هایپر پرولاکتینمیا، هایپر پلازی آدرنال مادرزادی غیر کلاسیک و تومورهای ترشح کننده آندروژن، سندرم کوشینگ، هیپو تیروئیدیسم	زنان داوطلب با سیکل قاعدگی منظم و زنان سالم از لحاظ هایپر اندروژنیسم، آکنه و هیرسوتیسم و بدون مصرف داروهای هورمونی	۲۰۴	۲۲۴	PCR	از میان جمعیت عمومی چین آسیایی	۲۰۱۴	چین	ژانگ و همکاران (۲۸)
ورودی: فقدان اوولاسیون، هایپراندریسم بالینی و بیوشیمیایی خروجی: هایپر پرولاکتینمیا، هایپر پلازی آدرنال مادرزادی غیر کلاسیک و تومورهای ترشح کننده آندروژن، سندرم کوشینگ، هیپو تیروئیدیسم	زنان داوطلب با سیکل قاعدگی منظم و زنان سالم از لحاظ هایپر اندروژنیسم، آکنه و هیرسوتیسم و بدون مصرف داروهای هورمونی	۲۰۰	۲۸۲	RFLP-PCR	از میان جمعیت عمومی هند آسیایی	۲۰۱۶	هند	نامبیار و همکاران (۲۶)
ورودی: فقدان اوولاسیون، هایپراندریسم بالینی و بیوشیمیایی	زنان داوطلب با سیکل قاعدگی منظم و زنان سالم از لحاظ هایپر اندروژنیسم، آکنه و	۱۵۶	۱۸۶	RFLP-PCR	از میان جمعیت عمومی ایران آسیایی	۲۰۱۳	ایران	رضائی تهرانی و همکاران (۲۴)

خروجی: هایپر پرولاکتینمیا، هایپر پلازی آدرنال مادرزادی غیر کلاسیک و تومورهای ترشح کننده آندروژن، سندرم کوشینگ، هیپو تیروئیدسم	هیروسوتیسم و بدون مصرف داروهای هورمونی
بر اساس ۲ مورد از ۳ مورد شرایط ورودی توصیف شده	
ورکشاپ رتردام؛ الیگو یا فقدان اوولاسیون، هایپراندروژنیسم بالینی و بیوشیمیایی و مشاهده تخمدان پلی کیستیک بر اساس یافته‌های سونوگرافی	افراد سالم از لحاظ شرایط توصیف شده در ورکشاپ رتردام
از میان مطالعه حاضر ۲۰۱۹ ایران آسیایی مراجعه کنندگان به بیمارستان	RFLP-PCR

درصد فراوانی ژنوتایپ‌های موردنظر این مطالعه در گروه‌های مختلف در جدول شماره (۴) گردآوری شده است:

جدول (۴): مقایسه نتایج بدست آمده در جمعیت های مختلف

درصد تعداد افراد شرکت کننده در گروه		درصد تعداد افراد شرکت کننده در گروه		سال	محقق (رفرنس)		
مورد	کنترل	مورد	کنترل				
TT	TG	GG	TT	TG	GG		
۶۶/۷	۳۰/۶	۲/۸	۶۹	۲۸/۶	۲/۴	۲۰۰۴	سان میلان و همکاران (۳۱)
۶۹/۷	۲۵	۵/۳	۸۱	۱۷	۲	۲۰۰۴	پانیدیس و همکاران (۳۲)
۸۷/۴	۱۱/۹	۰/۷	۹۰/۶	۹	۰/۴	۲۰۰۵	هینونن و همکاران (۳۴)
۷۷	۲۳	۰	۷۵/۷	۲۱/۴	۲/۹	۲۰۰۵	خیتا و همکاران (۳۵)
۷۱/۷	۱۵/۱	۱۳/۲	۷۶/۴	۲۰/۷	۳	۲۰۰۵	هاپ و همکاران (۳۳)
۷۲/۴	۲۶/۳	۱/۳	۶۵	۳۲/۵	۲/۵	۲۰۰۶	اسکوبار-موریل همکاران (۳۶)
۷۵/۵	۴۵	۷/۵	۶۱/۷	۳۵	۳/۳	۲۰۰۸	ژانگ و همکاران (۳۷)
۳۲/۲	۳۲/۲	۰	۵۴/۶	۲۹/۹	۱۵/۵	۲۰۰۹	یوشیهارا و همکاران (۳۸)
۷۲/۹	۲۰/۸	۶/۳	۷۹/۶	۱۷/۲	۳/۲	۲۰۱۰	دمیرچی و همکاران (۲۵)
۵۴/۹	۴۱	۴/۲	۴۵/۳	۵۲/۸	۱/۹	۲۰۱۱	لی و همکاران (۳۹)
۷۶/۶	۱۸/۸	۱/۷	۶۶/۹	۲۹/۸	۳/۳	۲۰۱۱	رنجزاد و همکاران (۷)
۷۶/۳	۲۲/۶	۱/۱	۶۷/۹	۲۹/۵	۲/۶	۲۰۱۳	رمضانی تهرانی (۲۴)
۵۶/۸	۳۴/۶	۸/۶	۴۷/۶	۴۴/۴	۷/۹	۲۰۱۴	ژانگ و همکاران (۲۰۱۴)(۲۸)
۷۵/۵۳	۳/۱۹	۲۱/۲۷	۷۸	۲	۲۰	۲۰۱۶	نامبیار و همکاران (۲۶)
۷۸	۲۰	۲	۷۴	۲۰	۶	۲۰۱۹	مطالعه حاضر

جامعه و برخی از افراد مراجعه کننده به بیمارستان به دلایل سایر موارد بودند که از لحاظ سندرم تخمدان پلی کیستیک سالم بودند. مطالعه با اندازه جمعیت بزرگ توصیه می گردد. بررسی تقابل بین پلی مورفیسم های مورد مطالعه در این پژوهش با سایر

از محدودیت های این مطالعه می توان به موارد زیر اشاره کرد: اول) اینکه تقابل ژن-ژن و ژن-عوامل محیطی که بایستی ارزیابی گردند. دوم) افراد گروه کنترل شرکت کننده در طرح برخی از افراد

پیشنهادها

بررسی سایر ریسک فاکتورهای مرتبط با عوامل ژنتیکی و محیطی و تعامل آن‌ها با یکدیگر توصیه می‌شود.

تقدیر و تشکر

از کلیه افرادی که در انجام این طرح ما را یاری نمودند تشکر می‌نماییم.

پلی‌مورفیسم‌ها در ژن آدیپونکتین و سایر ژن‌ها و عوامل محیطی توصیه می‌گردد.

نتیجه‌گیری

چندشکلی T>G +۴۵ در اگزون ۲ ژن آدیپونکتین از ریسک فاکتورهای خطر سندرم تخمدان پلی‌کیستیک در جمعیت زنان استان آذربایجان غربی نیست.

References:

1. Crespo RP, Bachega TA, Mendonça BB, Gomes LG. An update of genetic basis of PCOS pathogenesis. *Arch Endocrinol Metab* 2018; 62(3):352-61.
2. Cavalcante MB, Sarno M, Cavalcante CT, Júnior EA, Barini R. Coagulation Biomarkers in Women with Recurrent Miscarriage and Polycystic Ovarian Syndrome: Systematic Review and Meta-Analysis. *Geburtshilfe Frauenheilkd* 2019; 79(07):697-704.
3. Arachchillage DR, Makris M. Inherited thrombophilia and pregnancy complications: should we test? *Semin Thromb Hemost* 2019; 45(1):50-60.
4. Khan A, Karim N, Ainuddin JA, Fahim MF. Polycystic Ovarian Syndrome: Correlation between clinical hyperandrogenism, anthropometric, metabolic and endocrine parameters. *Pak J Med Sci* 2019; 35(5):1227.
5. Conway GS, Agarwal R, Betteridge DJ, Jacobs HS. Risk factors for coronary artery disease in lean and obese women with the polycystic ovary syndrome. *Clin Endocrinol* 1992; 37(2):119-25.
6. Miller SA, Dykes DD, Polesky HF. A simple salting out procedure for extracting DNA from human nucleated cells. *Nucleic Acids Res* 1988; 16:1215.
7. Ranjzad F, Mahban A, Shemirani AI, Mahmoudi T, Vahedi M, Nikzamir A, et al. Influence of gene variants related to calcium homeostasis on biochemical parameters of women with polycystic ovary syndrome. *J Assist Reprod Genet* 2011; 28(3): 225-32.
8. Azziz R, Woods KS, Reyna R, Key TJ, Knochenhauer ES, Yildiz BO. The prevalence and features of the polycystic ovary syndrome in an unselected population. *J Clin Endocrinol Metab* 2004; 89:2745-9.
9. Boomsma CM, Fauser BC, Macklon NS. Pregnancy complications in women with polycystic ovary syndrome. *Semin Reprod Med* 2008; 26:72-84.
10. Apridonidze T, Essah PA, Iuorno MJ, Nestler JE. Prevalence and characteristics of the metabolic syndrome in women with polycystic ovary syndrome. *J Clin Endocrinol Metab* 2005; 90:1929-35.
11. Diamanti-Kandarakis E, Economou F. Stress in women: metabolic syndrome and polycystic ovary syndrome. *Ann N Y Acad Sci* 2006; 1083:54-62.
12. Essah PA, Wickham EP, Nestler JE. The metabolic syndrome in polycystic ovary syndrome. *Clin Obstet Gynecol* 2007; 50:205-25.
13. Diez JJ, Iglesias P. The role of the novel adipocyte-derived hormone adiponectin in human disease. *Eur J Endocrinol* 2003; 148:293-300.
14. Takahashi M, Arita Y, Yamagata K, et al. Genomic structure and mutations in adipose-specific gene, adiponectin. *Int J Obes Relat Metab Disord* 2000; 24: 861-8.
15. Filippi E, Sentinelli F, Trischitta V, et al. Association of the human adiponectin gene and insulin resistance. *Eur J Hum Genet* 2004; 12:199-205.

16. Kaya C, Pabuccu R, Cengiz SD, Dunder I. Comparison of the effects of atorvastatin and simvastatin in women with polycystic ovary syndrome: a prospective, randomized study. *Exp Clin Endocrinol Diabetes* 2010; 118:161–6.
17. Menzaghi C, Ercolino T, Di Paola R, et al. A haplotype at the adiponectin locus is associated with obesity and other features of the insulin resistance syndrome. *Diabetes* 2002; 51:2306–12.
18. Tumvoll M, Tschritter O, Fritsche A, et al. Association of the T–G polymorphism in adiponectin (exon 2) with obesity and insulin sensitivity: interaction with family history of type 2 diabetes. *Diabetes* 2002; 51:37–41.
19. Zhang N, Shi YH, Hao CF, Gu HF, Li Y, Zhao YR, Wang LC, Chen ZJ. Association of +45G15G(T/G) and +276(G/T) polymorphisms in the ADIPOQ gene with polycystic ovary syndrome among Han Chinese women. *Eur J Endocrinol* 2008; 158: 255-60.
20. Xita N, Georgiou I, Chatzikiyriakidou A, Vounatsou M, Papassotiriou GP, Papassotiriou I, Tsatsoulis A. Effect of adiponectin gene polymorphisms on circulating adiponectin and insulin resistance indexes in women with polycystic ovary syndrome. *Clin Chem* 2005; 51(2):416-23.
21. Ranjzad F, Mahmoudi T, IraniShemirani A, Mahban A, Nikzamir A, Vahedi M, Ashrafi M, Gourabi H. A common variant in the adiponectin gene and polycystic ovary syndrome risk. *Mol Biol Rep* 2012; 39 (3):2313-9.
22. Alfaqih MA, Khader YS, Al-Dwairi AN, Alzoubi A, Al-Shboul O, Hatim A. Lower Levels of Serum Adiponectin and the T Allele of rs1501299 of the ADIPOQ Gene Are Protective against Polycystic Ovarian Syndrome in Jordan. *Korean J Fam Med* 2018; 39(2):108-13.
23. Alfaqih MA, Al-Mughales F, Al-Shboul O, Al Qudah M, Khader YS, Al-Jarrah M. Association of Adiponectin and rs1501299 of the ADIPOQ Gene with Prediabetes in Jordan. *Biomolecules* 2018; 8(4): pii: E117. doi: 10.3390/biom8040117.
24. Ramezani Tehrani F, Daneshpour M, Hashemi S, Zarkesh M, Azizi F. Relationship between polymorphism of insulin receptor gene, and adiponectin gene with PCOS. *Iran J Reprod Med* 2013; 11(3):185-94.
25. Demirci H, Yilmaz M, Ergun MA, Yurtcu E, Bukan N, Ayvaz G. Frequency of adiponectin gene polymorphisms in polycystic ovary syndrome and the association with serum adiponectin, androgen levels, insulin resistance and clinical parameters. *Gynecol Endocrinol* 2010; 26(5):348-55.
26. Nambiar V, Vijesh VV, Lakshmanan P, Sukumaran S, Suganthi R. Association of adiponectin and resistin gene polymorphisms in South Indian women with polycystic ovary syndrome. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol* 2016; 200:82-8.
27. Jia H, Yu L, Guo X, Gao W, Jiang Z. Associations of adiponectin gene polymorphisms with polycystic ovary syndrome: a meta-analysis. *Endocrine* 2012; 42(2):299-306.
28. Zhang W, Wei D, Sun X, Li J, Yu X, Shi Y, Chen ZJ. Family-based analysis of adiponectin gene polymorphisms in Chinese Han polycystic ovary syndrome. *Fertil Steril* 2014; 101(5): 1419-23.
29. Xian L, He W, Pang F, Hu Y. ADIPOQ gene polymorphisms and susceptibility to polycystic ovary syndrome: a HuGE survey and meta-analysis. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol* 2012; 161(2):117-24.
30. Munafo MR, Flint J. Meta-analysis of genetic association studies. *Trends Genet* 2004; 20:439–44.
31. San Millan JL, Corton M, Villuendas G, Sancho J, Peral B, Escobar-Morreale HF. Association of the polycystic ovary syndrome with genomic variants related to insulin resistance, type 2 diabetes mellitus, and obesity. *J Clin Endocrinol Metab* 2004;89: 2640–6.

32. Panidis D, Kourtis A, Kukuvtis A, et al. Association of the T45G polymorphism in exon 2 of the adiponectin gene with polycystic ovary syndrome: role of delta4-androstenedione. *Hum Reprod* 2004; 19:1728–33.
33. Haap M, Machicao F, Stefan N, et al. Genetic determinants of insulin action in polycystic ovary syndrome. *Exp Clin Endocrinol Diabetes* 2005; 113: 275–81.
34. Heinonen S, Korhonen S, Helisalmi S, et al. Associations between two single nucleotide polymorphisms in the adiponectin gene and polycystic ovary syndrome. *Gynecol Endocrinol* 2005; 21:165–9.
35. Xita N, Georgiou I, Chatzikiyriakidou A, et al. Effect of adiponectin gene polymorphisms on circulating adiponectin and insulin resistance indexes in women with polycystic ovary syndrome. *Clin Chem* 2005; 51:416–23.
36. Escobar-Morreale HF, Villuendas G, Botella-Carretero JI, et al. Adiponectin and resistin in PCOS: a clinical, biochemical and molecular genetic study. *Hum Reprod* 2006; 21:2257–65.
37. Zhang N, Shi YH, Hao CF, et al. Association of +45G15G(T/G) and +276(G/T) polymorphisms in the ADIPOQ gene with polycystic ovary syndrome among Han Chinese women. *Eur J Endocrinol* 2008; 158:255–60.
38. Yoshihara K, Yahata T, Kashima K, Mikami T, Tanaka K. Association of single nucleotide polymorphisms in adiponectin and its receptor genes with polycystic ovary syndrome. *J Reprod Med* 2009; 54:669–74.
39. Li L, Yun JH, Lee JH, Song S, Choi BC, Baek KH. Association study of +45G15G (T/ G) and +276(G/T) polymorphisms in the adiponectin gene in patients with polycystic ovary syndrome. *Int J Mol Med* 2011; 27:283–7.

ASSOCIATION OF ADIPONECTIN +45 T/G POLYMORPHISM WITH THE RISK OF POLYCYSTIC OVARY SYNDROME IN WOMEN FROM WEST AZERBAIJAN PROVINCE, IRAN

Leila Fenjanchi-Rahnema¹, Morteza Bagheri ^{*2}, Leila Pishkar³, Isa Abdi-Rad⁴, Fariba Nanbakhsh⁵

Received: 12 Oct, 2019; Accepted: 27 Feb, 2020

Abstract

Background & Aims: Polycystic ovary syndrome is the most common cause of infertility and is characterized by the lack of ovulation and hyperandrogenism. The prevalence of polycystic ovary syndrome among Iranian women is 14.6%. Several polycystic ovary syndrome susceptible gene variants have been identified so far. The results of various studies are inconsistent. Due to drug side effects and high cost of treatment, this study was designed to manage patients. In this study, the association of adiponectin +45 T/G polymorphism with the risk of polycystic ovary syndrome in women from West Azerbaijan Province (Iran) was evaluated.

Materials & Methods: This study was performed in two groups of patients and controls. 3 ml of peripheral blood was collected from the participants in the study. Saturated salt method was used to extract genomic DNA. PCR-RFLP method was used to determine polymorphisms.

Results: The mean age of the participants was 25.03±3.6 in the patient group and 27.01 ± 4.8 in the control group. All the patients who participated in this study had average obesity with a body mass index of 26.04±3.9. All patients were hirsute. In this study, no significant differences were observed between the case and control groups regarding genotypic and allelic frequencies. The observed alleles and genotypes of *ADIPOQ* +45 (T / G) were in Hardy-Weinberg equilibrium in the control group. Chi-square and p-values with two degrees of freedom are 3.2 (<3.84) and 0.1, respectively.

Conclusion: *ADIPOQ* +45 (T / G) gene polymorphism is not a risk factor for polycystic ovary syndrome in women of West Azerbaijan Province. Investigation of other risk factors related to genetic and environmental factors and their interaction with each other is recommended.

Keywords: Polycystic Ovarian Syndrome, Polymorphism, *ADIPOQ* gene

Address: Cellular and Molecular Research Center, Cellular and Molecular Medicine Institute, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

Tel: +98-44-32770969

E-mail: mortezabagheri@umsu.ac.ir

SOURCE: STUD MED SCI 2020: 31(01): 52 ISSN: 2717-008X

¹ Biology Department, Faculty of Basic Sciences and Technology Innovation, Islamic Azad University Electronic Campus (IAUEC), Tehran, Iran

² Cellular and Molecular Research Center, Cellular and Molecular Medicine Institute, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran (Corresponding Author)

³ Biology Department, Faculty of Basic Sciences and Technology Innovation, Islamic Azad University Electronic Campus (IAUEC), Tehran, Iran

⁴ Cellular and Molecular Research Center, Cellular and Molecular Medicine Institute, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

⁵ Cellular and Molecular Research Center, Cellular and Molecular Medicine Institute, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran